

LETNICE

•POŠTNINA·PLAČANA·V·GOTOVINI·

LE
ISTE PO
DOBA
MIRA
SLOVENE
SKO MIRA
IDINO

LETNIK XXXII

1930/31,

ŠT. 8.

Vsebina osmega zvezka.

	Stran
1. Risba	193
2. Dr. Fr Zbašnik: Petelinčka	194
3. Zdravko Ocvirk: Sveti Jurij. Pesem	196
4. Kolesca na veter	197
5. Manfred Kyber — Anton Sovrè: Jeremija Obloglav	198
6. Najnevarnejši vulkani	199
7. Tone Gaspari: Graščina	200
8. Ferdinand Ossendowski: Življenje in prigode male opice. (Dnevnik šimpanzke „Kaške“) Iz poljščine prevaja dr. Rudolf Molè, ilustrira Mirko Šubic	202
9. Solnčni motor	205
10. † Srečko Kosovel: Solnček boža . . . . . Pesem	205
11. Tombola	206
12. Dr. Anton Debeljak: Pa Belalang. (Malajska pripovedka)	207
13. Nols: Za druge prebrisan. (Arčinska pravljica)	209
14. Andrej Šavli: Tri drobne. 1. Dober gospodar. 2. Navada. 3. Kaj je več: pet ali eden	210
15. Gustav Strniša: Zgodnje jutro. Pesem	211
16. Razstava otroških risb in slik	211
17. Vinko Bitenc: Dečkova pomladna pesem	211
18. Džavo i njegov šegrt. (Srbskohrvatska pripovedka)	212
19. Razvedrimo se!	214
20. Kotiček gospoda Doropoljskega	216
21. Iz mladih peres. (Prispevki „Zvončkarjev“.)	Tretja stran ovitka.
22. Stric Matic — s košem novic	Četrta stran ovitka.

Pokažite in priporočite „Zvonček“ svojim znancem! Nabirajte pridno listu novih naročnikov! Čim večji bo krog „Zvončkarjev“, tem lepša in obsežnejša bo vsebina našega lista.

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrto leta 750 Din. Posamezni zvezki po 3 Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna. — Na ta naslov pošiljajte naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin v Ljubljani. — Izdaja Konzorcij »Zvončka« (Dr. Tone Jamar). — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Štrukelj).

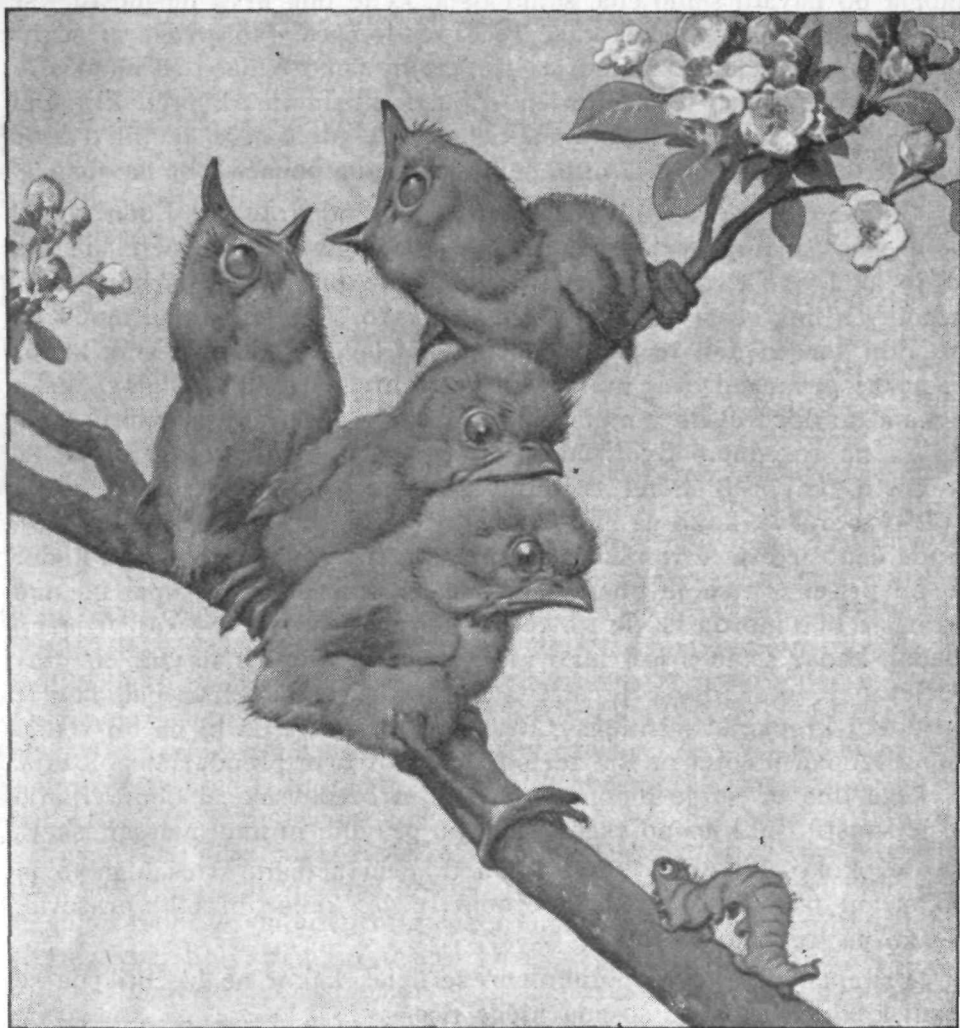
ZVONČEK

LIST · S · PODOBAMI · ZA · SLOVENSKO · MLADINO

Štev. 8.—XXXII.

April 1931.

Mamica, mamica! Na pomoč! Pošast prihaja . . .

Petelinčka.

Med obema dvoriščema je bil zid. Ne preveč visok, vendar pa toliko, da je zapiral pogled od ene strani na drugo. Na vsakem dvorišču je načeloval četi mlajših in starejših put petelin, ki se je zavedal svojega dostojanstva in zaradi tega kaj ponosno stopical sem in tja. Če bi ju bil kdo od zgoraj doli opazoval s kakega okna, bi se čudil, kako imata oba iste navade, iste kretnje, prav kakor bi se bila v isti šoli šolala in vežbala. Enako sta prestopala, enako se stegovala, enako se ponašala pred kokoši. Kadar koli sta našla kaj, kar se jima je zdelo vredno, da se pogoltne, sta brž zakokotala in opozorila s tem svoje pute, kaj se jim obeta. Te pa so letele skup, prizadevaje si, da bi druga drugo prehitela, zakaj okoristiti se je mogla po navadi samo ena, samo tista, ki je bila prva na mestu, vse druge so se obrisale, kakor se reče po domače. No, včasi so se pa opekle tudi vse skup, bodisi, da je petelin samo bahačil in ni ničesar imel, bodisi, da se je v zadnjem hipu premislil in tik pred kljunom svojih putk sam požrl tisto malenkost, zaradi katere je bil dvignil krik. Taka sta bila oba ta naša petelinčka: oba bahača, oba navihanca!

In vendar sta se tudi razločevala drug od drugega! Eden izmed njiju je bil namreč videti sila radoveden. Pogostoma je zletel na zid, ki je ločil obe dvorišči, razstrl ondi svoje peruti ter parkrat zapr-hutnil z njimi, včasi pa še zakikirikal po vrh. Nato je stopal mogočno po zidu gori in doli ter se oziral zdaj na levo, zdaj na desno, kakor bi nekaj primerjal. Kaj mu je rojilo po njegovi petelinji glavi, kake nakane so dozorevale v njem, kdo bi mogel vedeti! Ni pa bilo dvoma, da ga na sosednem dvorišču nekaj prav hudo mika. Pripravljal se je često, kakor bi hotel zleteti v kraljestvo svojega soseda. Prav videlo se mu je, kako ga ima izkušnjava in kako se bori sam s seboj. Toda naposled se je vendar le premislil in se vrnil zopet tja, od koder je bil prišel. To se je ponavljalo dan na dan. Da si ni upal na ono stran, je bilo morda vzrok to, ker ga njegov sosed ni nič kaj prijazno gledal, kadar se je prišel tako razkazovat ter šopirit na zid, in prav verjetno je tudi, da se je tega svojega soseda nekoliko bal, ker je bil dokaj krepkejši od njega. Oviralo pa ga to ni, da bi ne bil vedno zopet iznova poletel na zid ter od tam motril in preudarjal položaja. Nekega dne pa se je hipoma ojunačil in brez vsakega obotavljanja se je spustil tja, kjer po vseh petelinjih pravilih ni imel ničesar iskati.

»Kokoko, kokoko!« se je čudil domači petelin, stresal glavo in po strani pogledaval prišleca. Zdelo se je, kakor bi bil vpraševal: »Kako pa to, kako pa to?«

Pritepenec pa se je potuhnil in se delal, kakor ne bi čutil, da se jezni kokot njegovega soseda njega tiče.

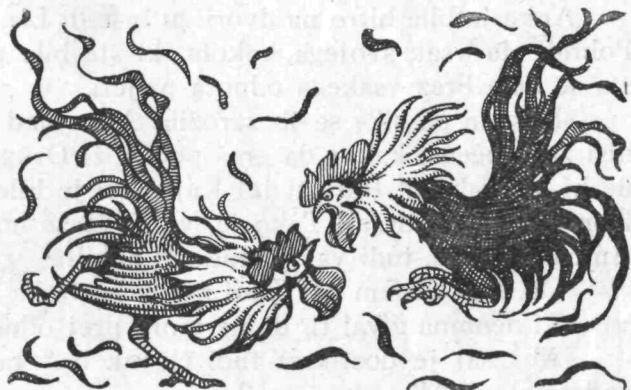
»Kako pa to, kako pa to?« je še dalje vpraševal petelin domačin in se bližal umerjenih korakov drznemu vsiljivcu. A ta se še vedno ni zmenil zanj. Pomešal se je med pute in se sukal med njimi, kakor bi bil on njih gospodar.

»Ne bo tako, ne bo tako!« je začel groziti domači petelin. In nakrat je bil pri svojem smelem sosedu in včasnil ga je dvakrat, trikrat po vratu s svojim trdim kljunom, da je perje kar okrog frčalo.

»Kaj, kaj, kaj? Ali tako, ali tako?« je zastokal nepovabljeni gost, ki tako nenadnega napada menda ni pričakoval.

»Tako, tako!« je odgovarjal njegov nasprotnik in ga iznova vsekala preko vrata, da se je pokazala hipoma golota na njem. Zdaj pa le-tá seveda tudi ni mogel drugače, kot da se je postavil v bran. Stegnil je svoj oguljeni vrat in krepko včasnil nazaj, preden se je mogel oni izogniti. Zadel ga je v rožo tako dobro, da je kar zakrvela.

To je bilo znamenje za boj na življenje in smrt! Pute so se razpršile in napravile prostor obema bojevnikoma. Kakor pa je bilo videti, jih borba obeh junakov ni posebno zanimala. Semtertja je pač katera malo zakokodajskala, kakor bi hotela reči:

»To sta neumna, da se

koljeta!« sicer pa so stikale pute ravnodušno, kakor je že njih navada, za živežem in se ubogo malo menile za oba viteza, ki sta se obdelovala s čim dalje večjo srditostjo. Sekala sta neusmiljeno drug po drugem in vsak je gledal samo na to, kako bi svojega nasprotnika huje zadel. Imela sta že vsa oskubena vratova in popolnoma razcefrani roži na glavi, a še vedno sta naskakovala drug drugega. Pol sta bila na tleh, pol v zraku, in prizadevala sta si na vse pretege, da bi nadkrilila drug drugega. Včasi se je pač zdelo, da jima pohajajo moči. Odnehala sta malo. Eden ali drugi se je okrenil včasi tudi malo na stran, kakor bi hotel reči: »Dovolj je tega!« A delal se je menda samo zaradi tega tako, da bi nasprotnika premotil. Zakaj če je videl, da je pazljivost onega malce popustila, ga je hipoma zopet napadel in ruvanje se je iz novega začelo. Boj je trajal vse naprej in sovraštvo med nasprotnikoma je bolj in bolj naraščalo. Kdaj se naveličata? Ali je sploh mogoče, da eden drugega premaga? Če je bil eden močnejši, je bil drugi bolj uren in gibčen! Oba sta že hudo krvavela, oba sta morala imeti že hude bolečine, a to je menda njuno maščevalnost le še bolj podžigalo. Vedno zopet sta se zapodila drug v drugega. Pri

nekem takem spopadu se je domačemu petelinu posrečilo, da je zadel nasprotnika naravnost v oko. A tudi to še ni odločilo boja! Zdaj sta se oba sovražnika menda kar namenila, da izključeta drug drugemu oči. Nikamor drugam nista več merila. Konec pa je bil ta, da sta tujemu petelinčku naposled iztekli obe očesi, dočim je domači eno oko za silo rešil. Kdo ve, kaj bi se bilo še zgodilo, kdo ve, če bi ne bil domači petelin, ki je vsaj še na eno oko nekoliko videl, svojega nasprotnika še dalje zasledoval, če bi ne bilo priletelo s hiše doli polence med oba sovražnika, ki sta prestrašena odskočila vsak na svojo stran. Pri oknu se je bila prikazala kuharica Lenka, ki je poznala petelinje navade in vedela, da treba s silo spraviti oba srdi teža narazen. Toda prepričala se je kmalu, da je prišla prepozno posredovat. Ko je videla, kako sta oba sovražnika zmrcvarjena, je zaklicala proti sosedni hiši: »Anka, Anka, pojdi no sem! Vaš in naš petelin sta se oklala! Zdi se mi, da imata oba več kot dosti!«

Anka je bila hitro na dvorišču in tudi Lenka je prišla iz hiše doli. Pobrali sta vsak svojega kokota, ki sta bila popolnoma izmučena in sta se dala brez vsakega odpora prijeti.

»Kakšen pa si?« se je zgrozila Anka nad svojim petelinom. »Saj nisi za drugega, kakor da greš pod nož! Drugače še pogineš, tako da ne bi nič zalegel! Prav ti je! Kaj pa ti je bilo treba uhajati na tuje! Doma bi se bil držal! Tako je, vidiš, če se hodi drugam zgago delat! Ampak, Lenka, tudi vaš je zadosti dobil!«

»Da, baš gledam ga! Tudi njega bo treba zaklati!«

»Ti neumna žival ti, da ne more prej odnehati!«

»Ah, saj je dostikrat tudi človek baš tako, če ne celo še bolj nespameten! Ali ni mar res?«

»Seveda jel!«

»Tako je pač: kjer se prepirata dva, tretji svoje veselje ima! Bomo pa jutri oboji, vi in mi, dobro pečenko imeli! Anka, kar odnesiva vsaka svojega! Kar sta hotela imeti, to pa imata!«

Sveti Jurij.

Sveti Jurij
pomlad nosi,
cvetje trosi
nam na pot.

Sveti Jurij
radost seje,
srca greje
vseповsod.

Sveti Jurij,
daj, ostani
in nas brani
vseh nadlog.

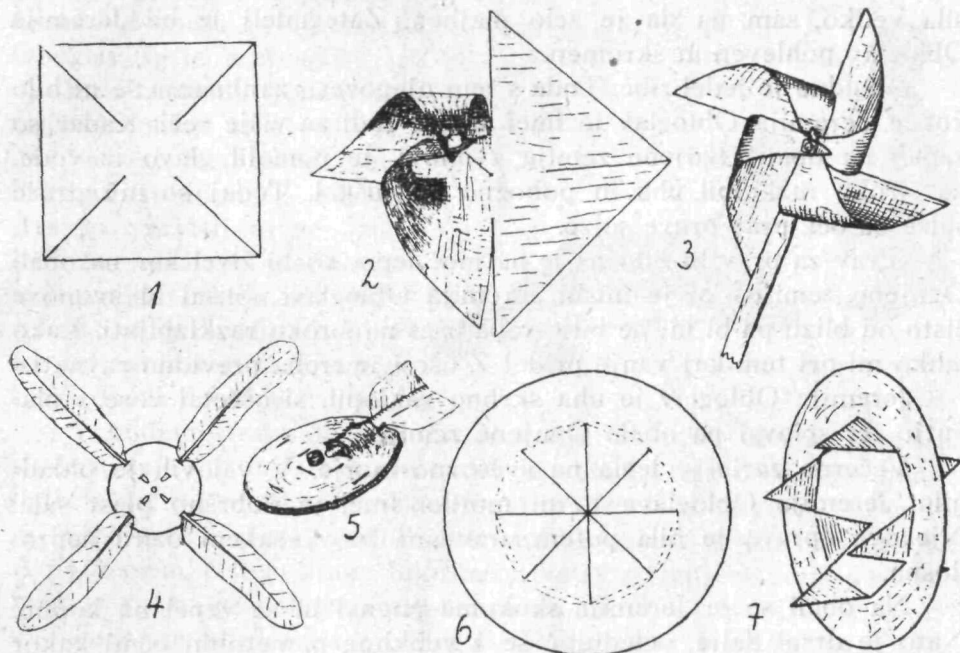
Sveti Jurij,
če boš z nami,
smeh bo z nami,
z nami Bog.

Zdravko Ocvirk.

Kolesca na veter.

Takole kolesce je prav fletkana stvarca, če se urno vrtil v vetru! Če ga pa celo sami napravimo, imamo gotovo z njim dvojno veselje!

Torej na delo! Najprej izrežemo iz papirja, ki se sveti in je na obeh straneh barvast (če tega nimamo, je dober tudi risarski papir), kvadrat s stranicami po 10 cm, narišemo vanj obe diagonali (črti od vseh štirih kotov kvadrata) in ti črti, oziroma sedaj že štiri premice, zarežemo z nožem ali škarjami, pa ne popolnoma do kvadratove sredine (slika 1). Nato vtaknemo na drobno buciko, majhen štirioglat ali okrogel košček papirja in prebodemo

z njo še vse štiri roglje kvadrata, ki smo jih zavihali proti sredini (slika 2.), in točko, kjer se diagonali križata; kolesce pa pritrdimo z buciko na gladko leseno palico (slika 3.). Namesto bucike lahko vzamemo tudi žebliček, katerega pa ne smemo zabiti preveč globoko v les, ker se vrtil kolo le tedaj, če je dovolj prostora med lesom in žebljevo glavico.

Za kolesce, ki ga vidimo na sliki števil. 4. potrebujemo okroglo ploščo iz debelejšega kartona, ki ima premer 5 cm in štiri — če le mogoče — enako dolga kurja peresa. V kartonček vrežemo osem majhnih zarez in vtaknemo v nje peresa (slika 5.). Kolesce pritrdimo ravno tako (kakor št. 3.) na palico.

Prav drugačno kakor obe imenovani pa je tretje kolesce (slika 7.). Krožni kolobar poljubne velikosti izrežemo v zvezdnati obliki, kakor vidimo na naši sliki 6. Roglje pa upognemo izmenoma enega navzgor, drugega pa navzdol. Če hočemo, da se bo kolesce vrtelo po ravni, gladki cesti ali hodniku, mu damo samo majhen sunek in teklo bo, gnano od vetra, še precej daleč naprej...

Jeremija Obloglav.

Jeremija Obloglav je bil tjulenj. Krotek, miroljuben stvor, znotraj prav takšen ko zunaj: zajeten, óblast in brez vogalov.

Tak je bil Jeremija Obloglav.

Živel je daleč v svetovnem morju in valovi svetovnega morja so ga nosili kakor v zibeli. Vedel je, da utegne biti morje hudo divje, in vedel, da utegne biti zelo tiho. Tudi to je vedel, da je svetovno morje sila veliko, sam pa da je zelo majhen. Zategadelj je bil Jeremija Obloglav pohleven in skromen.

Opoldne je jedel ribe. Toda s tem njegovega zanimanja še ni bilo konec. Jeremija Obloglav je imel smisel tudi za višje reči. Kadar so zapeli na obali Ognjene zemlje zvonovi, je pomolil glavo iz vode, na široko razklopil uha in pobožno prisluškal. Tedaj so mu prišle solze na oči, prav prave solze.

»Prav za prav bi bilo pa le na moč lepo, ko bi živel kar na obali Ognjene zemlje,« si je mislil Jeremija Obloglav. »Slišal bi zvonove čisto od blizu pa bi mi ne bilo treba ušes na široko razklapljati. Kako lahko mi pri tem kaj vanje pride! Z ušesi je treba previdno ravnati.«

Jeremija Obloglav je uha skrbno zaklopil, si oščetal vose s plavutjo ter splaval na obalo Ognjene zemlje.

Večerna zarja je legla na svetovno morje. V valovih je ohladnilo. Jeremije Obloglava to ni motilo. Imel je dobršno plast sala. Njegova oprava je bila potem uravnana in v vsakem oziru neprodušna.

Na obali se je Jeremija skokoma pognal in se vzel na kopno. Nato je drsal dalje, ogledujoč se z velikimi, pametnimi očmi kakor človek, ki išče stanovanje pa je radoveden, kaj bo našel.

Kar je našel Jeremija Obloglav, je bilo zelo čudno.

Na obrežju so sedele jate pingvinov. Potrepaivali so s perotmi, ki so bile kakor talarji na belih predsrajčnikih.

»To so kaj smešni tiči,« si je mislil Jeremija Obloglav, »takih tičev še nisem videl. Pa koliko jih je in vsi vprek govore. Nekam hrupno je, bi dejal. Tu pač težko da bo zame.«

Čudni tiči so gogotali in se neprestano priklanjali. Bilo je na moč šegavo.

»Videti so vljudni ljudje«, si misli Jeremija Obloglav in pridrsi bliže.

Ena izmed ptic priraca do njega. Bila je velika in debela, kar stožkaste postave.

»Vi bi si nemara radi ogledali naša jajca?« povpraša uslužno. Pri nas zelo pridno ležemo. Mnogi turisti iz svetovnega morja prihajajo.

jajo gledat. Znamenitost, res. Toda natančneje preiskovati jajec nikar; tega ne dovoljujemo.«

»Ne,« je odvrnil Jeremija Obloglav malce plašno, »jajec, ki jih ležete, prav za prav nisem prišel gledat. Slišal bi rad le zvonove na Ognjeni zemlji. Saj vendar vsak večer pojo, ka-li. Ali sem se motil?«

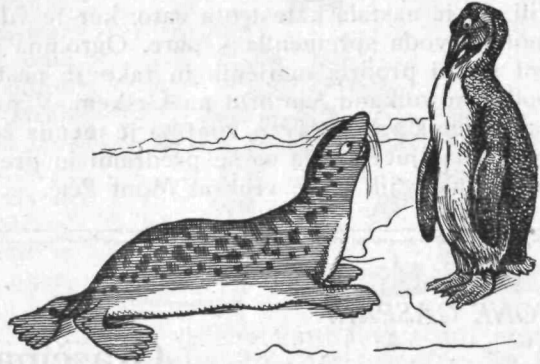
Tolsti tič je užaljeno skomizgnil z zakrnelo perotjo.

»Seveda pojo,« se je nejevoljno obregnil, »ali glavno so vendar jajca, ki jih mi ležemo!«

Jeremija Obloglav ni takoj razumel. Je bil pač nekoliko zamaščen.

Tedaj so zazvonili ognjezemski zvonovi in Jeremija Obloglav se je razveselil.

Isti trenotek pa so se zakadili čudni ptiči v boj. Nič več se niso priklanjali. Prhutali so besno s talarji, strašno vreščali in se pričkali za jajca. Še globokega svetovnega morja ni bilo slišati, ko je butalo ob obalo, in ognjezemski zvonovi so se dušili v vrišču.

V hudem strahu je zaklopil Jeremija Obloglav uha in planil na skok nazaj v morje. Ves prepadel je veslal s plavutmi in odplaval daleč daleč od obrežja. Na samotnem otočku si je odpočil. Do onodod ni segalo več kričanje čudnih ptic radi jajec, ki so jih bile nanesele. A po jasnem, čistem zraku je prinašal veter z Ognjene zemlje glasove zvonov preko globokega svetovnega morja.

Tedaj je bil Jeremija Obloglav hvaležen in vesel in ostal je za zmerom na svojem zapuščinem otoku. Vsak večer je slišal zvonjenje. In vselej je bil Jeremija Obloglav ginjen in je jokal.

Solze so kapale v svetovno morje.

Najnevarnejši vulkani.

Znanstveniki trdijo, da ne živimo dandanes več v dobi katastrofalnih (pogubnih) izbruhov ognjenikov, temveč da pogubonosno delovanje vulkanov pojenjava. Vendar pa je na zemlji še nekaj delujočih vulkanov, med katerimi je najbolj nevaren Mont Pél e na otoku Martinique, ki je leta 1920. tako strahovito bruhal, da je pokončal 30 tisoč ljudi. Iz žrela se je valila strupena para, ki je pokončala daleč naokrog vse življenje. Erupcija (izbruh) je bila podobna oni Vezuva in katastrofi obeh cvetočih rimskih mest Pompeji in Herkulanium.

Iz žrela ognjenika Mont Pél e se je dvignil 400 m visok oblak in se začel valiti proti nižje ležečemu mestu Saint Pierre. Para je bila tako vroča in strupena, da je pokončala vse prebivalce mesta razen dveh, ki sta srečno

ušla razdejanju. Po ulicah so našli pozneje 2000 trupel ljudi, ki jih je oblak zasačil zunaj. Drugi so se pa zadušili po hišah, a nekateri so našli smrt v valovih morja, ki je prestopilo bregove. En prebivalec mesta se je rešil na ta način, da je prišel po naključju v močan tok zraka, ki ga je obvaroval smrtonosne vročine. Po prvem izbruhu se je dvignil iz žrela 500 m visok, človeškemu zobu podoben steber lave, ki je pa kmalu razpadel.

Drugi najnevarnejši vulkan je Krakatau, ki leži na istoimenskem otoku med otokoma Sumatro in Javo (visok je 822 m). Njegov izbruh je pokončal naenkrat 40.000 ljudi. O tej katastrofi imamo bogato znanstveno literaturo (slovstvo). Pepel, ki so ga pognale sile vulkana visoko v zrak, so našli še 1000 km od njega. Kamenja je vrgel ognjenik iz sebe toliko, da je nastala daleč naokrog sedem centimetrov debela plast. Pozneje so učenjaki ugotovili, da je nastala katastrofa zato, ker je vdrlo morje v ognjenik, kjer se je morska voda spremenila v pare. Ogromna sila močno stisnjene pare je na eni strani prodrla ognjenik in tako je nastala poguba. Krakatau je močno podoben vulkanu Santorin na Grškem. V predzgodovinskih časih je bil tudi ta ognjenik zelo delaven, zdaj pa je menda že ugasnil in je podoben razvalini. Ni pa izključeno, da se še predrami in preseneti prebivalce bližnjih krajev tako, kakor jih je že večkrat Mont Pélé.

TONE GASPARI:

Graščina.

Na gmajni se že sto let ruši zidovje graščine. Zidovje je sivo in staro kakor oškropljeno od strjenega blata, tri okna še zijajo kot zlobno prestreljene oči. Med zidovi je nakupičena gomila, pod njo so menda skrivni hodniki; če potrkaš s peto, zadoni. Na levi strani med leskami je zasuta graščinska ječa. Globoka je bila, pripovedujejo starke, sto sežnjev. Če si pogledal vanjo, se ti je zvrtilo v glavi. Zdaj skačejo otroci vanjo in plezajo spet iz nje, četudi raste v razpokah kačji jezik.

Štirikrat na leto se ta graščina izpreminja: vsakikrat je drugačna. Spomladi se skrrije to mrko, žalostno zidovje za brsteče bukovje, da vidiš le svileno zelenje. Takrat te ta čudna uganka spet privablja. Pridejo pastirji, zakurijo, in izmed skritih zidov se vzdigne iznad bukovja, hrastovja in črnih hoj plavi dim. Pa nihče ne misli na davnino. Saj je nebo brez oblakov, solnce sveti v vse kote, toplo greje od kamenja. Martinček se spušča preko skalic, grintavi zelenec se kaže izpod leskovega šibja. Gadica drugje skoti, ker ne mara prenorčavih pobov, ki preobrnejo vse grme, da iztakujejo trhljad in oklestke.

Lani pa so se zmislili. Na ogenj so naložili sveže hojevine, da se je zakadilo kakor iz ognjenika. Potem so skozi ta dušljivi dim skakali. Krehali so, kakor bi se jim zataknila ribja koščica in iz oči jim je kapalo, ali odnehali niso. »Hop, hop!« se je razlegalo. Še ust niso zapirali ti norčki. Tudi Lovrinov je bil vmes. V sestrih čizmih je skakal, da je kar štorkljalo po peščencu. Če je zavračal, mu je desni čizem dostikrat odletaval, ker je bilo grlo skoraj do kapice raztrgano. Izgubil ga pa ni. Poiskal ga je in kar stoje smuknil spet desno boso vanj. Pri skakanju mu je toliko nagajalo, ali skrhani omet ga je bodel. Tako je pri vsakem skoku desni škarpet zaropotal pred njim v kot. »Hop, hop!« Dim se je valil in svedral poševno v zrak. »Hop! Hop!« Kašelji in solze.

Spet Lovrinov na vrsti. »Hop!« Priletel je. Tisti trenutek se je pod njim utrgalo. Preden mu je mogel glas iz grla, se je fant pogreznil. Za njim se je usulo peščenje in kamenje. Pastirji so se spogledali in niso mogli z mesta. Potem se je le Frenček odtrgal. Kakor bi gorelo, je prikričal v vas k Lovrinovim: »Graščina je Pepča požrla!« S strašno sapo je pripovedoval.

Pepč je drsel in padal v temo. Ustavil se je neke globoko globoko. Tako se mu je dozdevalo. Obsedel je kakor na ilovici. Spočetka se ni upal niti ozreti. S prsti se je otipal; zledenel je po vseh žilah. Mrzla, spolzka tla. Ozrl se je. Daleč zgoraj nad njim kakor zvezda svetla pika. Tja mora nazaj. Tam je zasut vdor, tam so fantje. Po kolenih se je zagnal kvišku ter s prsti grebel navzgor, toda drobnjač se je pod njim sul in ga vozil s seboj nazaj.

Kar sprožil se je spet ter ga zapeljal še niže. Vstal je spet. Sam pod zemljo. Zakričal je, kakor bi v sod zaklical, je obstal glas. Razpel je oči. Polagoma je spoznal okrog sebe stolpasto zidovje, ki ga je tudi otipal. Grozen strah ga je stisnil: v graščinski ječi je. Domislil se je govoric: Tam spodaj leže še okostnjaki kmetov, ki so pri živem telesu zgnili od lakote in boleznih. Podgane kakor mački, škorpioni in pajki kakor netopirji. Nobenih oken. Samo železna vrata in v zidovju vzi-

dane težke in mrzle verige, da ne more nihče vzdigniti niti Bogca niti pesti.

Od hudega se je Pepč stisnil ob zid in zdrknil na tla. Samo predse je zrl, kakor bi videl prikazen. Toda okrog njega je bila grozna tema in tišina.

Spet se je domislil. Čital je bil nekoč:

Kmet Pravdar leži v težkih verigah na gnili slami. Brada mu je zarasla ves obraz, le oči še groze kakor dvoje isker od požara. Graščak se roga v njegov mučeniški obraz. Z divjo jezo se mu Pravdar vrže na vrat in preden se ječar zave, je graščak mrtev...

Že popolnoma omamljen je tedaj Pepč začul nekje nad seboj butanje. Planil je spet pokonci. Zaklical je na vse grlo. Po nasipini se je vzel in se poganjal z rokami, da so mu krvaveli prsti. Neprenehoma je klical. Vedno bliže je svetila pika v odprtini. Že je zazvenčal kramp. Lovrinov hlapec ga je klical. Ko so odmetali poslednje kamenje, se je sprožil novi plaz, ki je Pepča skoraj zasul. Ali izmotal se je. Štiri pesti so ga zagrabile in posadile iz odprtine.

Globoko je zadihal, kakor bi jemal zdravilo. Počasi se je ozrl na vse tri Lovrinove in na svoje fante, ki so ga z velikimi očmi izpraševali. Potem je videl modro modro nebo, veliko sonce, zelene bukve. Vso pomlad je objel z očmi.

Tudi na krvaveče noge je pogledal. Bridko se je nasmehnil: »Oba čizma sem zgubil!« In dodal je še: »Kot bi skozi trnje hodil, imam noge.«

Pepč je videl kmetiško pravdo.

Plovemo ...

Dolgi in pikri dnevi.

Ogromno, železno škatlo z drevesi brez skorje in vej, štrlečimi nad njo, imenujejo ljudje parnik. Ima bel dimnik, iz katerega puha črn dim. V bližini dimnika je zelo vroče. Mislim, da v njegovi notranjosti gori ogenj. Ne vem, čemu so potrebni ogenj, dim in dimniki? Parnik rika in tuli mnogo glasneje in presunljiveje od avta.

Cela truma ljudi stanuje na parniku. Mi spimo v kabini z okroglim okencem, ki je vedno zaprto.

Ko ga je nekoč odprl, pa je takoj udarila voda v našo kočico, slana voda.

Parnik se ziblje, skače na gorah, ki begajo po morju. To so valovi. Na njihovih hrbtih sika bela pena. Valovi mečejo parnik navzgor ali ga potiskajo navzdol. Ljudje leže in ječe. Glave imajo obvezane z belimi ovoji, srebajo kisló citrono (jaz ne maram citrone) in pijéjo mrzlo vodo. Nekateri izmed njih delajo zabavne obraze. Krivijo se in odpirajo usta. Hodijo, opotekajoč se. Ori-Ori je tudi tako hodil, ko je pripovedoval o svojem pijanem lajnarju. Gotovo je oni lajnar vedno plaval na parniku? Drugi samo gledajo v nebo in se bojé premakniti z mesta.

Naposled sem razumela, da je vse napadla morska bolezen. Vem tudi, da ji ljudje ne morejo uteči.

Zo-Zo je tudi bolna, dasi je tako dobra! Toda mene ne pozabi. Sedaj me krmi, napaja, pa še celo umiva mi obrazek, ročici in nožici. To, ki mu menda morje nič ne škoduje.

Jaz lahko jem ... Dasi ne mnogo, ker mi včasih srce neznansko bije, in čutim, da se mi glava vrti. Tedaj padam z obrazom na tla in kričim na vse grlo. Vsi okoli se smejejo. To pa me pobira in devlje v košek. Zaspim in tedaj ne čutim nič več.

Morje venomer šumi in pljuska. Veter piha in postaja vsak dan hladnejši. Vedno se zavijam v žolto odejico.

Ah! Pozabila sem pripovedovati o tem, kako mi je koristila odejica. Na ladji plavata z nami dva velika, rjava psa. Neverjetno grdi živali! Venomer se prepirata in se grizeta za vsako stvar. Ne marata

me in renčita, čim me ugledata. Bojita se mi približati, ker ostajam vedno pri Zo-Zo in To-ju.

Včeraj me je To pustil samo. Ostudna psa sta me zavohala in se začela plaziti proti meni. Nisem ju opazila, ker sem spala v košku. Zbudilo me je solnce. Vrglo je name gorke žarke. Davno že nisem čutila tako blage toplote. Zelo sem se razveselila. Radostno renčeč »Ah! Ah!«, sem skočila iz koška.

Kakor navadno sem mahala s svojo odejico. V tem hipu sem zagledala psa, ki sta prežala name. Nisem utegnila zakričati, ko sta jo cvileč odkurila. Splašila ju je žolta odejica, s katero sem mahala nad glavo. Ha! Ha! Ha! Neumna psa!

Zdaj se me izogibata in podvijata rep, če me ugledata. Strašim ju, visoko dvigajoč odejico in glasno žvižgajoč, česar me je naučil mili, ljubljeni »striček«.

Psa bežita, kakor bi ju kdo gonil, in zlezeta v najbolj oddaljene kote.

Da si resen in da vzbudiš strah, ti nikakor ni potreba biti velikan kot slon ali povodni konj. Treba je le, da imaš žolto odejico in da znaš žvižgati. Tako sem mislila.

Danes je dejal To, ko je pripovedoval o mojem srečanju s psi: »Da vzbudiš spoštovanje, ti nikakor ni treba biti silen, dovolj je, da si moder!« Torej jaz sem modra.

Zdi se, da je ta beseda dobra. Hotela bi biti še plemenita. Tako, kakor je častitljivi Ngu-Ngu poučeval šegavega »strička« Ori-Orija.

Čutim, da bo takrat vse dobro! Medtem pa menim, da sem dovolj modra, da bi se ubranila psov vsega sveta.

Fiu! Fiu! Fiu-u-u-fiut! Prvi dan na novi zemlji.

Včeraj pozno zvečer smo zapustili parnik.

Že ne vidim več malega okroglega okenca, ki ga je vedno zalivala zelena voda. Ne podimo se več po valovih.

S parnika smo se vozili z avtom po... Ne vem, kako se to ime-
nuje! Morda je to tudi mesto, toda neko ogromno mesto.

Od obeh strani ceste so se vlekle nekakšne gore. V gorah sem ugledala mnogo jam, a vse so se svetile. Stale so dolge vrste stebrov. Na njih so gorela nebeška solnca. Na morju je bilo temno. Tu — jasno kakor po dnevu. Zakaj? Čudim se temu.

Spali smo v veliki koči, jako jasni, topli in lepi. Na moč mi to ugaja.

Sedaj vem, da smo v mestu. Drugi dan v mestu.

Stanujemo v hotelu. Kočo, kjer smo spali, imenujejo ljudje sobo. Učim se vedno novih besed. Vsak dan bolje razumem, o čem govoré ljudje.

Zo-Zo in To sta odšla in me pustila samo. Igrala sem se, da sem se valjala po nečem mehkem, ležečem na zemlji. Pozneje sem pisala in si ogledovala vso sobo.

Na neki steni sem odkrila čudno stvar. Bila je to bela, bleščeča, mrzla tabla, podobna površini jezera. Vsa soba se je odbijala v njej, kakor se nebo odbija v vodi.

Približala sem se in ugedala malo šimpanzko. Nosila je pod pazduho zavoj skorje. Torej tudi ona piše dnevnik?! V drugi roki je imela žolto odejico. Natanko tako kakor moja!

Stekla sem k opici. Udarila sem s čelom ob trdo, mrzlo tablo. Spačila sem se od bolečine. Šimpanzka je storila isto. Vkljub bolečini sem se zasmejala. Opica se je tudi smejala.

»Pojdi sem!« sem zaklicala.

Nisem slišala glasu šimpanzke. Dotaknila sem se je z roko. Nisem čutila nič razen mrzle in kakor kamen trde table.

»Aha!« sem pomislila. »Nekaj prozornega kakor voda naju loči.«

Začela sem gledati na tablo. Nikogar ni bilo tam. Klicala sem glasno — nihče ni odgovoril. Stopila sem na prejšnje mesto. Takoj sem ugedala opico. Izpod pazduhe mi je padel moj dnevnik. Isto se je zgodilo šimpanzki.

Zamislila sem se. Namah sem se spomnila, da vidim svojo podobo vsak dan v skledi z vodo. Morda je to tudi podoba?

Kmalu sem se prepričala, da v tej mrzli, bleščeči se tabli ni nobene opice. Pojavljala sem se v njej sama, ko sem prihajala blizu. Tabla me sedaj že ni več zanimala.

Ogledovala sem svojo podobo. Pri tem delu me je našla ZoZo. Zasmejala se je in rekla:

»Kaška, ne glej se v ogledalo, premajhna si za to!«

Tabla se imenuje ogledalo. Ho! Ho!

ZoZo je stopila k ogledalu in si začela popravljati lase. V zrcalu se je takoj pojavila druga ZoZo. Ponavljala je vse to, kar je delala moja zavetnica.

Sedaj razumem, kaj je ogledalo. Samo ne vem, čemu služi.

(Dalje prih.)

Solnčni motor.

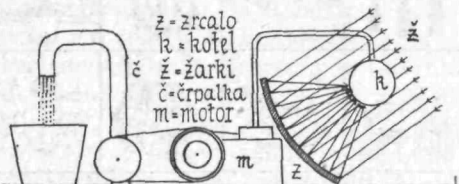
Vsi veste, da kurimo parne stroje običajno s premogom, ki je nastal po tisočletni tvorbi v zemlji iz rastlinskih snovi. Kdo pa je pospeševal rast teh rastlin? Odgovor ne bo težak, saj se vrši to še danes — toplota, solnce, solnčni žarki! In ta solnčna svetloba vstaja danes po tolikih in tolikih letih iz zemlje in nam daje v obliki premoga prepotrebno sredstvo za kurjenje strojev, za ogrevanje naših stanovanj in za različne druge svrhe. Nekoč pa, mogoče že v najbližnji bodočnosti, čez dve sto ali tri sto let, bo pa zemeljska zaloga premoga gotovo pošla... In kaj bo potem? Odkod bo vzelo človeštvo kurilna sredstva? Že dandanes povzroča nabava premoga velike skrbi prebivalcem dežel, ki so revne na tem človeštvu tako potrebnem blagoslovu.

Ena izmed teh dežel je tudi Kalifornija — dežela solnca. Že od nekdam ji je primanjkovalo premoga; poleg tega pa ta dežela nima niti velikih gozdov, ki bi dajali les za kurjavo, niti dosti tekočih vod, da bi namakale zemljo, na katero pripekajo vroči žarki tropičnega solnca. Le globoko v zemlji se nahajajoča talna voda daje potrebno moč za namakanje polj in nasadov. Treba jo je pa šele s črpalkami dvigniti iz globčin in napeljati po umetnih jarkih na rodovitno zemljo.

Neki naseljenec, ki je imel v bližini Los Angelosa (Južna Kalifornija) veliko nojevo farmo (kmetijo), je pa prišel na sijajno misel, kako bi izrabil moč solnčnih žarkov.

Dal si je napraviti velikansko jamasto zrcalo v premeru 10 m, ki je bilo sestavljeno iz 1700 majhnih ogledal. Ta ogledalca so pritrjena na tej veliki napravi tako, da zbirajo vpadajoče solnčne žarke in jih zopet odbijajo na eno samo točko. Na to točko je pa postavil 4 m visok kotel. Pri močnem solnčnem pripekanju postanejo stene tega kotla v najkrajšem času popolnoma razbeljene. Če pa nalijemo v kotel 400 l vode, zavre že tekom četrte ure. Razvijajoča para žene motor desetih konjskih sil in ta črpalko, ki dvigne iz zemlje v eni uri do 5600 l vode. Samogibno kolesje pa uravnava zrcala v pravilno lego k solnčni poti.

Ta preprosti človek si je prav brihtno zamislil ta solnčni stroj in njegova iznajdba bo, izpopolnjena, še ljudem mogoče veliko koristila. Njen nedostatek je pa edino le ta, da jo morejo z uspehom uporabljati le v takih pokrajinah, ki imajo skoraj vse leto solnčne dneve. To je pa možno le v nekaterih tropičnih krajih.

Solnček boža . . .

SOLNČEK BOŽA TAČICE
NAŠE BELE MAČICE.
O, DA JE LENUŠKA,
TO PA NI RESNICA —
ONA JE PREDICA.

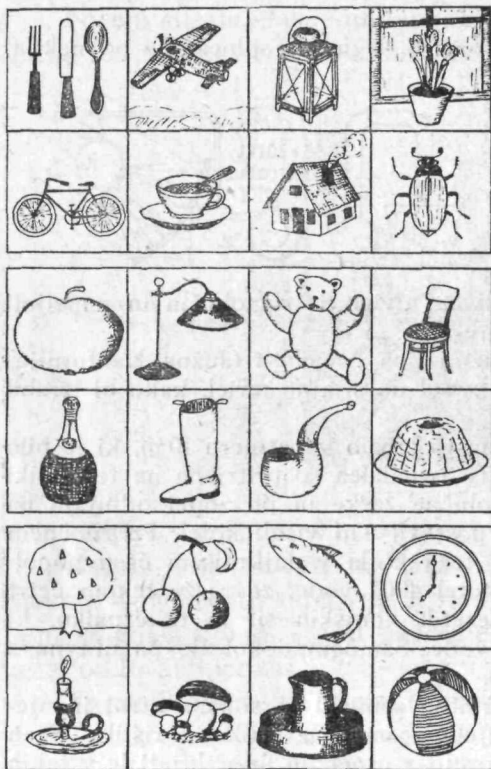
KADAR NAIGRA SE,
ZA KOLOVRAT SEDE,
ZAMEŽI IN PREDE.

† Srečko Kosovel.

Tombola.

Med družabne igre, ki pripravijo vsakomur, velikim in malim, mnogo veselja in zabave, prištevamo tudi tombolo. Običajno številčno tombolo gotovo vsi poznate; nerodno pri tej igri je le to, da se je ne morejo udeležiti mlajši bratci in sestrice, ki še ne hodijo v šolo in torej še ne poznajo številke do 90. Zato pride za tako mladino v poštev le tombola s sličicami (glej sliko!). Tudi to igrico si napravimo sami, saj nam že izdelava sama nudi dosti veselja in zabave, kaj šele potem igra!

Najprej si izrežemo iz lepenke 12 tablic, dolgih 16 cm in širokih 8 cm; vsako tablico razdelimo v 8 polj, katerih stranice merijo po 4 cm. Poleg teh

tablic izrežemo iz lepenke še 96 kvadratnih tablic (4 cm × 4 cm). Nato narišemo na vsako izmed 12 večjih tablic osem različnih, prav preprostih sličic in napravimo enake sličice tudi na kvadrataste tablice, ki nam služijo za izklicavanje in pokrivanje. Tudi lahko označimo vsako polje v desnem gornjem robu s številko; seveda pa mora imeti isto številko tudi pokrivalna tablica, ki se ujema s sliko na večji tablici.

Na naši sliki vidimo tri take tablice za tombolo kot vzorec; seveda lahko slike tudi poljubno poobarvamo s tušem ali akvarelnimi barvicami.

Tombola se igra takole: Vsak, ki hoče igrati, potegne eno tablico. »Izklicevalec« ima pa pred sabo na mizi ali — še bolje — v majhni vreči vse pokrivalne tablice. Ko eno potegne, vpraša n. pr.: »Kdo ima žogo?« in takoj se mora dotični, ki ima na svoji tablici narisano žogo, oglasiti in jo pokriti. Tako vleče izklicevalec sličico za

sličico iz vreče in vedno vpraša, kdo ima enako risbo na svoji tablici. Kdor je tako srečen, da jo ima, jo sme pokriti, in tisti, ki prvi pokrije vsa polja, dobi tombolo in obenem I. nagrado, ki jo je poklonila dobra mamica.

Seveda lahko določimo še manjše dobitke, recimo, če je kdo v eni vrsti pokrtil dve polji, ki ležita drugo poleg drugega, ali pa tri oziroma štiri sličice (amba, terna, kvaterna).

Številčna tombola je slikani tomboli zelo podobna, samo da ima namesto slik številke. Vsaka tablica je razdeljena na 18 malih polj (v vsaki vrsti 6), toda vsaka vrsta ima samo pet številke, eno polje je vedno prazno. Za izklicavanje rabimo 90 lesenih gumbov, na katere napišemo ali prilepimo številke od 1—90. Vsaka posamezna številka je lahko tudi na več tablicah. Za pokrivanje vzamemo steklene ploščice, ki nam jih poceni preskrbi vsak steklar.

Na delo torej! In mnogo zabave pri igri! Pa lepih dobitkov cel kup!

Pa Belalang.

(Malajska pripovedka. Pripoveduje dr. A. Debeljak.)

Ko se je končala zgodba z račicami, je prijadralo sedem brodov z lesovino. Ta les je bil gladek in svetel in približno vatel dolg. Kapitan je hotel vedeti, kje je pri polenih gornji in kje doljni konec. Te ladje so se usidrle v pristanišču, nakar je ladjevodja krenil pred Nj. Veličanstvo ter mu pojasnil zadevo. Pokazal mu je takšno poleno in rekel: »Tisočkrat prosim za zamero, gospodar, tvoj suženj ima tu kos lesa, gladek je in okrogel in tvoj suženj bi rad vedel, kje je spodnji in kje je gorenji konec. Ako to spoznaš, zapovednik moj, ti tvoj sluga prepusti vseh teh sedem ladij.« Ko je Nj. Veličanstvo to čulo, je govorilo: »Dobro, ampak prosim te za sedem dni odloga, kapitan.«

Brž ko se je to zgodilo, je kapitan prosil, da bi se smel vrniti k svojim brodovom. Nj. Veličanstvo je dalo nalog, naj pozovejo Pa Belalanga. Ščitonoša je pozdravil, se odpravil k dvorskemu zvezdarju in besedoval: »Naročeno mi je, naj te privedem v dvorano zasliševanja.« Pa Belalang je odvrnil: »Čemu me kličejo?« Nato se je z oprodo žurno napotil pred kralja v avdijenčno dvorano. Kakor hitro ga je kralj opazil, mu je takoj dejal: »Dvorski astrolog, kaj naj počnem? Tu je ladjevodja, ki je prispel semkaj s sedmimi brodovi. Pripeljal je s seboj les, gladek in svetel, in sedaj želi vedeti, kje je vrhnji in kje spodnji konec. Ako uganem, dobim sedem brodov; če pa ne uganem, bo ta dežela njegova. Izgovoril sem si rok sedmih dni.«

Ko je Pa Belalang slišal te besede, je dvignil roko in pozdravil: »Tisočkrat prosim oprostitev, gospodar. Glede na to, kje je zgornji in kje spodnji konec teh polen, dožene to tvoj suženj, ker ima namreč doma sedem skrinj s knjigami, ki razpravljajo o tem, kako se spoznava les. Dve skrinji govorita edinole o tem primeru.« Nj. Veličanstvo je dejalo: »Prav, dvorski astrolog, lahko greš in pregledaš knjige.«

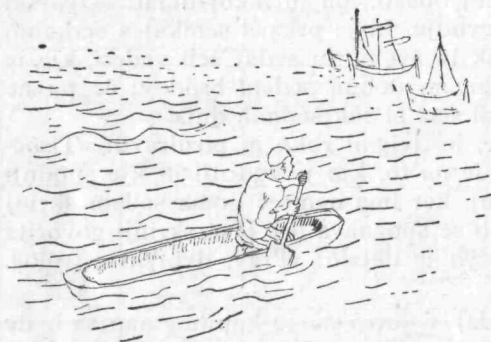
Poslej je minilo sedem dni. Zgodaj v jutro se je kapitan napravil, da bi odšel s svojimi brodniki v sprejemnico... Prejšnjo noč pa je Pa Belalang vesliral v svojem čolnu od ladje do ladje. Z voljo Alaha, ki je vsemogočen, je došel do broda, na katerem je bil stari kapitan. V tem trenutku je baš sedel na krovu in se posvetoval o tem, kako naj naslednji dan položi polena pred kralja. Njegovo moštvo mu je reklo: »Gospod kapitan, vsi smo radovedni, kako boš jutri mogel razločiti gornji in doljni konec tega polena.« In kapitan je odgovoril svojim pomorščakom: »O tej skrivnosti ne maram govoriti, utegnil bi jo kdo čuti in jo izdati.« Brodarji so rekli: »O, gospod kapitan, odkod naj bi utegnil kdo zdaj priti, ob polnoči?« Kapitan je torej dejal: »Oba konca lesa razpoznam tako, da ga denem v vodo; kateri konec prej potone, je dolnji.« Ko je kapitan takisto razlagal svojim plovcem, je to slišal Pa Belalang in krenil domov.

Drugo dopoldne so se torej zbrali vsi ljudje v zasliševalnici. Kapitan je prišel k Nj. Veličanstvu, ki je bilo obkroženo z dvorjani. Kralj mu je namignil, naj sede. Pri tem je pogledal proti vratom, ali že ne prihaja dvorski astrolog Pa Belalang. Časek pozneje je prispel dvorski astrolog Pa Belalang, stopil v sobano in pozdravil Nj. Veličanstvo. To mu je odzdravilo, rekoč nato: »Hodi k meni; kaj se je našlo v knjigah dvorskega astrologa?« Pa Belalang je odvrnil: »Prosim tisočkrat oprostčenja, gospodar, o tej stvari stoji v knjigah tvojega služabnika zapisano, da moramo dati polena v vodo, če hočemo razpoznati konce, gospodar.« Kralj je torej namignil služabnicam, naj prinesejo vode. Strežnice so prinesle v zlatem keblu vode ter jo postavile pred kralja. Kralj je govoril: »Stopi sem, dvorski astrolog.« Pa Belalang

je tedaj pozdravil, prijel poleno lepo na sredi in ga vrgel v vodo. En konec lesa se je pogrèznil. Nj. Veličanstvo je vprašalo: »Kaj se je potopilo?« Dvorski zvezdar je obrazložil: »Konec, ki je potonil, je spodnji konec; gornji konec je ta, ki je šele pozneje potonil; ta je lažji, spodnji pa težji.«

Nato je Nj. Veličanstvo ošvignilo kapetana s pogledom in reklo: »Kaj praviš ti na to, kapitan, je li tako, kakor tolmači dvorski astrolog?« Kapitan je odgovoril: »Pravilno je tako, kakor dvorski astrolog razlaga Nj. Veličanstvu. Kaj bi se dalo temu ugovarjati? Zla usoda tvojega sluga je, gospodar, da je tvoj dvorski astrolog tako pameten.« Kapitanu pa se je tedaj vzbudil dvom, saj se je spomnil, kako so ga njegovi mornarji izpraševali, in domneval je, da je nemara Pa Belalang poslušal ta razgovor. Ali to je mislil le sam pri sebi, pokazal pa tega ni. Nato je Nj. Veličanstvo ukazalo straži, naj dá kapitanu za sedem ladij odškodnino in novca za prehrano. In kapitan je ostavil ladjo. Sedem brodov z nakladom vred je pripadlo Nj. Veličanstvu. Potem si je kapitan izprosil pri kralju dovoljenje, da bi smel neutegoma odveslati s svojim čolnom v svojo domačijo.

Čez nekaj časa je pritisnila k bregu ladja in na njej minister s pismom svojega kralja na Nj. Veličanstvo. Nj. Veličanstvo je sedelo v sijaju na

svojem prestolu v avdijenčni dvorani. Minister je pristopil, se globoko poklonil ter izročil list. Sprejel ga je klicar in ga kralju prečital. Besedilo pa je bilo tole: »Najvdanejši pozdrav od kralja Brume Indere Saktija iz države Askalan Rum, naj pride pred sedež ljubljenega p̄bblagorodnega očeta, čigar slava je velika. Svojo zadevo hočem šele objasniti, kadar bo moj oče imel sočutje z menoj. Dvorskega astrologa svojega očeta želim

prositi, naj mi svetuje. Izginila je žena, s katero se je nedavno poročil moj sin. Ko je pred sedmimi dnevi spala, jo je prikazen ugrabila. Nadejam se, da bo mojemu pooblaščencu dovoljeno, da se bo posvetoval.«

Ko se je zvedela vsebina pisma, je Nj. Veličanstvo velelo poklicati dvornega zvezdarja Pa Belalanga. Eden čuvarjev je šel tja in se čez nekoliko časa vrnil z njim. Kralj je izpregovoril: »O dvorski astrolog, pozval sem te zato, ker je pristala ladja in prinesla pismo iz države Askalan Rum. Sinu tamkajšnjega kralja je izginila žena, v spanju jo je strah odvedel. Ali se ti bo posrečilo, dobiti jo nazaj od tega straha?« Dvorski zvezdar Pa Belalang je odvrnil: »Tisočkrat prosim odpuščanja, gospodar, s pomočjo vsemožnega Alaha in z vašo podporo, presvetli kralj, mi bo morda uspelo najti v svojih knjigah, s katero čarobo bi mogel temu strašilu do živega.« Nj. Veličanstvo je pripomnilo: »Dobro, sedaj lahko greš z ministrom.« Takoj se je Pa Belalang poslovil od kralja in odšel proti ministrovemu brodu in hajdi na potovanje v deželo Askalan Rum.

Čez malo časa so dospeli v luko. Tamkajšnji vladar je pozdravil ministra in tudi dvornega zvezdarja. Potem je prišel kraljevič, njegov sin, in vekajoč rekel Pa Belangu: »Oče, pomagaj mi brž najti ženo, ki mi jo je uplenila pošast!« Pa Belalang se je odzval: »Prosim tisočkrat odpuščanja, zapovednik, veselega srca bodi, z Alahovo pomočjo pojde tvoj sužnik iskat tvojo izvoljenko.« Nj. Veličanstvo je dvornega zvezdarja odvedlo z ladje v palačo

ter ga gostilo z jedačo in pijačo sedem dni in sedem noči. Jedli so bivole, vole, kuretino in race.

Tedaj je Pa Belalang stopil h kraljeviču in mu dejal: »Tisočkrat prosim oprostila, zapovednik, sedaj ukaži pred solnčnim vzhodom vsemu ljudstvu, naj gre za menoj v prašumo. Tudi ti, zapovednik, idi z nami. Kadar obstanem, postoj tudi ti, zapovednik, prav tako tudi ves narod, daleč za menoj. Nikar blizu.« In kraljevič s svojimi ministri ter oprodami je vzel to v vednost. To noč, ko se je danilo, je vezir ukazal vsem meščanom, naj gre v pragozd in hodijo za dvorskim zvezdarjem Pa Belalangom. In ves narod je prodiral v pragozd, ali z veliko težavo, ker je bil zelo gost. Ko se je zdani, je Pa Belalang odrinil s princem, za njima pa ministri in oboroženci. Čez nekoliko časa je Pa Belalang prispel sredi ravnine do jako krivenčastega drevesa. Ves utrujen je obstal, oči so se mu zaprle. Legel je pod drevo in usnul.

(Konec prih.)

NOLS:

Za druge prebrisan.

(Arčinska* pravljica.)

Živela je golobica, ki je vsako leto izvalila mlade. In vsako leto je prišla pod drevo, na katerem je gnezdila, lisica in zahtevala enega mladiča. »Če mi ga ne daš,« je grozila, »splezam na drevo in vas pojem vse!«

Nekoč je golobica žalostno sedela na veji poleg gnezda; pravkar so mladički prebili lupine, ona pa je vedela, da bo lisica kmalu tu. Tedaj je priletel na drevo ptič Malik Ulhacin in jo vprašal, čemu žaluje. Golobica mu je vse razložila.

»Nespametnica!« je dejal Malik Ulhacin, »ko bo zopet prišla, se nikar ne boj, temveč ji reci, naj le spleza h gnezdu, če more.«

Naslednji dan je prišla lisica.

»Enega mladiča mi vrzi, ali pa pridem tja in te pohrustam z zarodni vred!«

»Le pridi in si vzemi sama!«

»Glej, glej! Kdo neki te je vendar poučil?« je poizvedovala tatica.

»Malik Ulhacin,« je priznala golobica.

Lisica ni rekla ne bev ne mev, ampak se je obrnila in izginila. Po najkrajši poti je tekla k Maliku Ulhacinu, ki ga je našla ob neki reki. Pozdravila ga je in dejala:

»Za čudo sijajna bitja ste vi ptiči. V eni uri premerite pot, za katero rabimo mi ves mesec. Toda, povej mi vendar: na katero stran obrnete glavo, če vleče veter s prave?«

»Na levo!« je odvrnil Malik Ulhacin.

»In kadar piha od leve?«

»Takrat pa na desno!«

»Pa če brije z obeh strani?«

»Potem vtaknemo glavo pod kreljut!«

»Čudo božje!«, je vzkliknila lisica, »to bi pa res rada videla! Prosim te, pokaži!«

Malik Ulhacin ji je takoj uslišal željo. Komaj pa je vtaknil glavo pod perot, že ga je držala lisica za grlo.

»Vidiš,« je rekla tatica, »zakaj nisi svojih dobrih nasvetov zase porabil?«

Tako je dejala in si je z zadovoljno slastjo privoščila ptiča.

* Arčini so narod v srednjem Daghestanu.

ANDREJ ŠAVLI:

Tri drobne.**1. Dober gospodar.**

Slavni francoski cesar Napoleon I. je na nekem svojem potovanju zašel v gozd. Ko tako tava sem in tja, naleti na samotnega drvarja, ki seka drva. Začuden, da sta delo in skrb za ljubi kruhek zanesla moža tako daleč v osrčje puste šume, ga ogovori in vpraša:

»Mož, trdo je vaše delo! Ali pa dobite zanj toliko, da lahko živite?«

»Po pravici rečeno,« pravi drvar. »Ne zaslužim več kakor najslabše plačani dninar, vendar shajava prav skromno z mojim zaslužkom oba z ženo. Še več, z njim odplačujeva velik dolg in nama vendar še toliko ostane, da si še nekaj prihraniva za stara leta.«

Napoleon, ki ni hotel nikdar čuti o nemogočem ter je to besedo črtal iz svojega slovarja, odkima to pot z glavo:

»Če bi to bilo res in če naučiš moje državljane delati takšne čudeže, potem se moji državi ni bati revščine.«

»Kaj bi ne bilo res?« pravi drvar. »Poleg naju z ženo živijo od mojega zaslužka še moji starši, katerim sem mnogo mnogo dolžan. Hranim in vzgajam s tem še petero otrok, ki mi bodo povračali skrb in strošek, kadar bom star in v delu osivel.«

In slavni vladar je moral priznati tudi to pot, da je to — mogoče.

2. Navada.

Stari Grki so bili utrjen in hraber narod, a vendar jih je prevzelo, ko so videli ob Črnem morju divjaka Skita, ki je hodil v najhujši zimi na pol nag okoli. Vprašajo ga:

»Kako le moreš v tolikem mrazu prestajati skoraj popolnoma gol?«

On jim reče:

»Kako je to, da prenaša vaš odkriti obraz lahko tudi najhujšo zimo?«

»Navajen je na to,« mu pojasnijo Grki.

»Mislite si tedaj,« jim mirno razloži prirodni Skit, »da imam jaz po vsem telesu obraz.«

3. Kaj je več: pet ali eden?

Gotovo pet, porečete vsi; v tem se človek ne more zmotiti.

»Pet je več kot eden — to je gotovo resnica!« je odgovoril tudi neki atenski meščan na Sokratovo vprašanje.

»Včasih je res, vselej pa ni,« je zvil modri Sokrat ta odgovor in našel koj primero:

»V soseščini živita dva človeka. Prvi ima tri sto glav broječo čredo ovac in živi zlahka. Drugi je siromak in živi od mleka, ki mu ga daje vsak dan ovca edinka. V noči pride tat in odvede prvemu pet, drugemu pa eno ovco. Kateri je več izgubil?«

»Prav za prav siromak, ker prvi gotovo ni petih ovac tako težko vtrpel kakor drugi ene same,« je podvomil Atenec.

Slavni grški modrijan pa je zaključil:

»Nekateremu je pet, sto ali tisoč malo, nekateremu pa samo eden mnogo.«

Zgodnje jutro.

Zvezdice še sevajo,
lunica žari,
petelini pevajo
že svoj: »Kikiril!«

Zarjico pač kličejo,
da se prebudi
in za zrni stičejo:
»Kikirikiki!«

Zarjica se zasmеji:
»Tu sem, dober dan!«
Petelinčki: »Kikiri,
sram ga, kdor je zdaj zaspan!«

Radovedna zarjica
v okence pogleda,
če je vstala Majdica,
pa se že uči seveda!

A petelin, star gospod,
brusi si ostroge:
»Kjer sem jaz doma, povsod
mora zgodaj vsak na noge!«

Gustav Strniša.

Razstava otroških risb in slik.

Podmladek Rdečega križa zbira že nekaj časa po vsem svetu risbe in slike otrok, ki imajo manj kakor 14 let. Podružnice tega Rdečega križa v najrazličnejših pokrajinah so namreč dobile nalogo, da morajo njih člani sami ilustrirati svoje življenje, bedo in veselje. Posamezne narodnostne organizacije so se z veseljem oprijele te zamisli in mladi risarji vseh delov sveta so se vneto trudili, kdo bo napravil najboljšo risbo in sliko, kdo bo dobil za svoj trud prvo nagrado. Nedavno so se vršile v raznih deželah razstave teh risb. Francoska deca je razstavila 67 albumov, v katerih so risbe otrok v starosti od 11 do 15 let. Nemčija je razstavila risbe otrok od 8 do 10 let; avstrijska razstava je pa štela 1300 vzorcev. Zanimivo je, da je bila največja razstava te vrste v Mehiki. Razstavljenih je bilo 64 zbirk, med njimi tudi slike sedemletnih otrok. Dva največja ondotna dnevnikarja sta pa razpisala bogate nagrade. Tudi na Češkoslovaškem, Poljskem, v Turčiji in drugod so otroci tekmovali. Najboljše risbe teh posameznih razstav so poslali v Ženevo (Švica), kjer je posebna komisija določila nagrade.

Prvo nagrado je dobil 14 letni Francoz Jean Denou, drugo 13 letna Poljakinja Janina Pešerka, tretjo 13 letni Švicar Hans Hessen in četrto 13 letni Mehikanec Epifanio Flores.

Naša država se žal te razstave ni mogla udeležiti, ker ni bila pravočasno obveščena, upamo pa, da bo na eni prihodnjih udeležena že tudi jugoslovanska mladina in naši mladi »Zvončkovi« čitatelji, ki so dobri risarji.

Dečkova pomladna pesem.

Zopet prihaja kraljična Pomlad,
vse se ji klanja, hiti ji naproti;
zvončki cingljajo sredi livad,
ptičice žvrgole ji ob poti.

Širni lesovi pesem šume,
svatovsko pesem mladi nevesti,
sapice nežne ji šeleste,
potok ji žubori ob cesti.

Pojdem na trato, fantič vesel,
iz vrbe izvil bom piščal,
nanjo zažvižgal bom in zapel
krasni Pomladi najlepši pozdrav!

Vinko Bitenc.

Džavo i njegov šegrt.

(Srbskohrvatska pripovedka.)

Bio je jedan čovek pa imao jedinca sina. Ovaj sin reče jedamput ocu: »Babo, šta ćemo raditi? Ja ovako ne mogu živeti; nego idem u svet, da učim kakav zanat. Vidiš, kako je danas: koji zna najmanje zanata, taj svaki bolje živi od svakoga težaka.« Otac ga je dugo odvrtao govoreći mu, da i u zanatu ima brige i truda, i kako bi ostavio oca sama! Ali kad se sin nikako ne dadne odvratiti, najposle mu dopusti otac da ide da uči zanat. Onda se on digne u svet, da traži zanata.

Putujući tako udari na jednu vodu i idući pokraj te vode sreće se s jednim čovekom u zelenim haljinama, pa ga čovek zapita, kuda ide, a on mu odgovori: »Idem u svet, da tražim majstora kakvog, da učim zanat.« Onda mu reče onaj čovek u zelenim haljinama: »Ja sam majstor, hodi k meni pa uči zanat, kad ti tako srce ište.« Dete jedva dočeka i pođe s njim. Idući on tako pokraj vode, najedamput majstor skoči u vodu i stane plivati govoreći detetu: »Hajde sa mnom, skači u vodu i uči plivati.« Dete se stane odgovarati, da ne sme, jer ga je strah, da se ne utopi; a majstor mu odgovori: »Ne boj se ništa, nego skači.« Dete skoči u vodu i stane plivati s majstorom

uporedo. Kad su bili nasred vode, uzme majstor dete za vrat, pa s njim u vodu na dno. To je bio đavo. On odvede dete u svoje dvore i preda ga jednoj staroj babi, da ga uči, pa se opet vrati na ovaj svet. Pošto se on vrati, i baba ostane sama s detetom, onda mu stane govoriti: »Moj sinko, ti misliš da je ovaj čovek kakav majstor, kao što su majstori na onom svetu. Nije on onaki majstor, nego je đavo.

I mene je tako prevario i dovukao amo s onoga sveta, a i ja sam krštena duša. Nego poslušaj me, što ću ti kazati. Ja ću tebe učiti svemu njegovu zanatu, a on kad dođe, pitaće te, jesi li što naučio, a ti mu svagda kaži, da nisi ništa, ako si rad, da ga se kurtališeš i da se opet vratiš na ovaj svet.« Posle nekoga vremena dođe đavo i zapita dete: »Šta si naučio?« A ono odgovori: »Nisam još ništa.« I tako prođu tri godine dana, i kad bi god majstor zapitao dete, šta je naučio, ono bi mu svagda odgovorilo, da nije ništa. Najposle ga zapita đavo još jednom: »Jesi li štogod naučio?« A dete mu odgovori: »Nisam ništa, nego sam zaboravio i ono, što sam pre znao.« Onda se đavo rasrdi pa mu reče: »Kad ti dosad nisi ništa naučio, nećeš nikad ništa ni naučiti, nego idi bez traga, kud te oči vode i noge nose!« Dete, koje je već dobro đavolski zanat izučilo bilo, odmah skoči na vodu i stane plivati ka kraju i isplivavši izađe na breg i otiđe k ocu svome. Otac, kako ga ugleda, daleko istrči predanj govoreći: »Gde si, sine, za Boga!« A sin mu odgovori: »Učio sam zanat.« Iza toga prođe neko vreme i dođe vašar u obližnjemu jednomu selu. Tada reče sin ocu: »Babo, hajdemo na vašar.« Otac mu odgovori: »A s čim ćemo, sinko, kad nemamo nigde ništa?« — »Ti za to nemaj brige«, odgovori mu sin, i pođu na vašar. Idući tako putem sin reče ocu: »Kad budemo blizu vašara, ja ću se stvoriti lep konj, što ga neće biti u celom vašaru. Sav vašar čudit će mu se. A moj će

majstor da kupi konja, i štogod zaceniš, on će dati. Ali se nemoj šaliti da mu daš ular, nego kad novce primiš, odmah mi ular skini s glave pa udari njime o zemlju.« Kad dođu blizu vašara, dete se pretvori u konja, što ga nigde nema. Starac povede konja po vašaru, a sav se vašar sleže oko njega, pa se svi stadoše zgledati, jer niko ne sme ni da zapita po što je. Kad ali eto ti majstora: stvorio se Turčin pa zavio čalmu oko glave, a spustio haljine do zemlje. Kako dođe, a on reče: »Ja ću toga konja kupiti. Govori, starče, po što je!« Što je god starac zaiskao, Turčin mu odmah izvadi gotove novce bez reči. Starac kad primi novce, skine s konja ular pa njime o zemlju. U taj mah nestane i konja i kupca. Starac došavši kući s novcima, zateče i sina kod kuće. Kad posle nekog vremena dođe drugi vašar, onda sin opet reče ocu: »Ja ću se sad stvoriti jedna trgovina: šatra puna robe, što je na vašaru lepše neće biti ni bogatije. Ni nju neće moći niko kupiti, a majstor će moj doći i platiće, štogod zaceniš. Ali ne šali se, ne daj mu ključeva u ruke, nego kad novce primiš, udri ključevima o zemlju.« Tako i bude: kad se on stvori lepa trgovina, sav se vašar stane diviti. Ali eto ti majstora, opet se stvorio Turčin kao i pre pa pita starca: »Po što?« Koliko je god starac zacenio, toliko je Turčin odmah platio, a starac, kad primi novce, udari ključevima o zemlju. U taj mah nestane i trgovine i kupca, nego od trgovine stvori se golub, a od Turčina stvori se kobac, pa poteraj goluba! Dok su se oni tako vijali ovamo onamo, careva kći bila izišla pred dvor pa ih gledala, a golub ujedamput strelimke devojci na ruku, pa joj se pretvori u prsten na ruci. Onda kobac padne na zemlju pa se stvori čovek te otiđe k caru i ponudi mu se, da ga primi u službu: služiće ga tri godine dana, a ništa na svetu ne ište, ni hrane ni pića ni odela, samo da mu car da onaj prsten s devojčine ruke. Car ga primi i obeća, da će mu dati. Tako je onaj služio, a devojka prsten nosila, i vrlo joj je bio mio, jer je danju bio prsten, a noću lep momak, pak joj govorio: »Kad dođe vreme, da me uzmu od tebe, ne daj me nikome u ruke, nego udri mnome o zemlju.« Kad se navršte tri godine dana, dođe car ka kćeri svojoj pak je stane moliti da mu da prsten. Onda ona kao srdito baci prsten na zemlju; prsten prsne, a od njega se prospe sitna proja, i jedno zrnce otkotrlja se pod carevu čizmu; a sluga se ujedamput stvori vrabac, pa na vrat na nos stane proju zobati, i kad sva zrna pozoblje, pođe da i ono poslednje ispod careve čizme kljune, ali od zrna ujedamput postane mačak pa vrapca za vrat.

Reči: amo — sem, bábo — oče, brġga ili skrġb, čalma ili turban, čizma ili škornja, đávo ili vrġg, haljina — obleka, istrčati — izskočiti, izvaditi — izvleći, kădgod — kadarkoli, kôbac — skobec, kurtălisati ili oslobòditi se, nġstati — izginiti, odġlo — obleka, píce — pijača, póci — iti, pŃšto — ko, pŃterati — preganjati, prġvariti — preslepiti, ogoljufati, prġsnuti — počiti, ráditi ili dġlati, rŃba — blago, sitna prŃja — drobno prŃso, skġnuti — sneti, sleći, slġći se ili zbrăti se, srġsti — srećati, stăti ili zăćġti, strelimke — hitro kakor strela, šătra ili šător, Ńġgrt — vajenec, tġžăk — delavec, dninar, trăg ili slġd, trăžiti ili iskati, u taj mah — v tem trenutku, Ńdari na jednu vodu — pride do neke vode, Ńlar ili Ńzda, Ńporedno — vzporedno, vŃtric, văšar — săjam — sejem, zabŃravġti ili pozăbiti, zănăt — rokodelstvo, zapġtati — vprašati.

Naše uganke.

1.
ČRKOVNICA.
(Sestavil J. W.)

S	t				
s	t				
	s	t			
		s	t		
			s	t	
				s	t

3.
SKAKALNICA.

le	do	na	zem
●●●	■	■	●●
oj	mi	ju	ša
◆◆◆	▨		■
mo	pa	vi	na
	●●●	■	
lja	na	ška	la
●●	■		▨

Besede v vodoravnih vrstah naj se dopolnijo s črkami: a a a a a e e g i i l n n o o o o o p r r r r r s t t v v. — Besede pomenijo: 1. slovenskega pisatelja in pesnika; 2. del jezdečeve oprave; 3. otok v Adriji; 4. kraj za pristajanje ladij; 5. dekle pred poroko; 6. življensko dobo.

2.
TAJINSTVENI NAPIS.

Preberi ga! Začni pri črki »k«.

4.
PIRAMIDA.

1			
2			
3			
4			

Številke pomenijo: 1. soglasnik, 2. predlog, 3. predlog, 4. žensko ime.

Vsaka nova beseda nastane iz prejšnje s tem, da ji dodaš po eno črko!

REŠITEV UGANK IZ 7. ŠTEVILKE.

1. **Križaljka:** navpično: 1. ol, 2. Zibika, 3. moto, 4. er, 5. kol, 6. pl, 7. mu, 8. kij, 9. iz, 10. dolina, 11. rosa, 12. ak, vodoravno: 2. zob, 4. Emil, 7. Mina, 8. kis, 13. zora, 14. lok, 15. aleluja, 16. okop, 17. tik, 18. rob, 19. zid.

2. **Velikonočni film:** 1. sova, 2. kres, 3. pesa, 4. sneg, 5. šilo, 6. grom, 7. kava, 8. hren, 9. vila, 10. Krim, 11. dika, 12. slon, 13. ranā, 14. krog, 15. kača. (Veselo Velikonoč!)

3. **Zlogovnica:** Iva, Vanda, Anica, Nande, Cilka, Ante, Niko, Katica, Adolf, Roman. — (Ivan Cankar).

4. **Zastavica v podobah:** Zvončkarjem želimo pisanih piruhov in sladkih potic!

5. **Besedna uganka:** Velikonoč (Veslikanoč!)

Vseh pet ugank so rešili:

Babič Miloš, Ljubljana; Štupar France, Zalokar Štefka, Vižintin Boris, Hočevar Ognjeslav, Stipanič Nada, Vida Jutraš, vsi iz Metlike; Dušica Škerl, Maribor; Verica Ivanšek, Rogatec; Srečo Zalokar, Celje; Marija in Marta Hrašovec, Šmarje pri Jelšah; Franc Hendler in Adolf Počivavšek, Slovenjgradec; Ivo Mihev, Podpeca pri Prevaljah; Dobrajc Anton, Ostrožno pri Ponikvi; Roš Božena, Dol pri Hrastniku; Danka Pečar, Zagreb; Dušan in Boris Deržnovšek, Sv. Barbara pri Mariboru; Mira Ferlič, Maribor.

Štiri uganke so rešili:

Bizjak Miloška, Boh. Bistrica; Elza Millonig, Guštanj; Marta Kmetec, Ptuj; Kosem Dragica in Ljubica, Zdenka Bratuž, Ljubljana; Mihelič Mirko, Studenci pri Mariboru; Janežič Miloš, Bled; Valentan Katica, Ptuj; Radovan Vrabl, Maribor; Majda Faganeli, Bistrica pri Mariboru.

Tri uganke so rešili:

Mina Olivotti, Bled; Avgust Komat, Hrastnik; Pfefferer Hilda in Milka, Jurklošter; M. Ibovnik, Hribar Milodar, Bled; Kandušer Ivan, Šoštanj.

Dve uganki so rešili:

Nada Tory, Ljubljana; Anica Zdolšek, Sv. Jurij ob juž. žel.; Neřima Francka, Kamnik.

Eno uganko so rešili:

Česen Marija, Kamnik; Miloš Zavadel, Ptuj; Vika Permč, Trbovlje.

SKORO NEVERJETNE STVARI.

Valovi na rekah, jezerih in morju se ne pomikajo naprej, temveč ostanejo vedno na istem mestu.

Otočje Fidži je postalo v zadnjem tednu žrtev strašnega orkana, ki je opustošil kraje s silovitostjo, kakršne ne pomni zgodovina teh otokov. Neurje je zahtevalo človeške žrtve, ki so jih našli okrog 230, dočim znaša škoda nad 15 milijonov dinarjev.

Najhitrejši vlak vozi v Italiji med Milanom in Benetkami, in sicer 125 km na uro.

V Kairi so dne 21. decembra v prisotnosti kralja Fuada na svečan način otvorili veliko namakalno pripravo, ki bo spreminila 500.000 oralov suhe in neplodne zemlje v rodovitno, da ne bo več odvisna od blagodejnih Nilovih poplav. S to napravo bo omogočeno, da bodo ondodna tla vedno dobro namočena in tako sposobna, da bodo rodila kar največ žita in drugih pridelkov.

Po podatkih nekega indijskega zdravnikarja je umrlo v preteklem stoletju v Indiji za lakoto 20 milijonov ljudi.

Neka deklica v Berlinu, z imenom Tea Alba, zna s šestimi prsti istočasno zapisati šest različnih števil ali črk.

4 cm dolg žebelj je našel farmer G. Taylor v Beaumontu (Texas) v Ameriki v kurjem jajcu.

Rak je živo bitje, ki nosi svoje okostje zunaj telesa.

Z navadnim srednjetrdim svinčnikom lahko potegnemo 60 km dolgo črto, potem je šele grafit docela porabljen.

Vsi tigri, kar jih je v Afriki, žive v kletkah — v ujetništvu; to je samo ob sebi razumljivo, kajti tiger živi prosto samo v azijskih džunglah.

Čim više se povzpne letalo, tem hitreje lahko leti.

Kmet Thomas Pattie je bil edini posestnik v Muirtfieldu na škotskem, ki je imel mlatilnico na paro. V svoji poslednji volji je določil, da mora ta stroj, ki ga je nad vse ljubil, voziti pri njegovem pogrebu na čelu sprevoda. Meseca marca leta 1930. se je ta čudni pogreb res vršil.

Gospod Doropoljski!

Danes se prvič oglašam v (Vašem kotičku. Uganke sem pa že večkrat rešila. Najbolj mi ugaja »Dnevnik šimpanzke Kaške«.

Sem učenka 5. b razr. Najljubša predmeta sta mi zemljepis in zgodovina. Pri zgodovini se učimo, kako so živeli naši predniki. Pri zemljepisu pa v mislih potujemo po naši lepi domovini Jugoslaviji.

Hodim tudi k Sokolu telovadit. Nastopila sem že 5krat na akademiji. Tudi moja bratac hodita k sokolskim vajam.

Na sokolskem predavanju sem tudi že bila. Gospod E. Gangl je predaval, kako velikega pomena za telesno in duševno vzgojo naroda je Sokolsko društvo. Če mi dovolite, se oglasim še kdaj.

Iskreno Vas pozdravlja

Vlastimila Hamrlova,
Trbovlje-Vode.

Odgovor:

Ljuba Vlastimila!

Kadar boste spet imeli kakšno uspelo sokolsko prireditev, mi jo, prosim, brž lepo popiši. Kotičkarje — zveste Sokoliče, — bo tak opis gotovo jako zanimal.

Zdravo! Gospod Doropoljski.

*

Velecenjeni g. Doropoljski!

Noben kotičkar Vam še ni pisal o koncertu mariborske Glasbene Matice v Beogradu, ki se je vršil 10. februarja t. l. Ker že 5. leto obiskujem Glasbeno matico, sem bil tako srečen, da sem tudi jaz sodeloval. Izvajali smo krasno Dvořakovo kantato »Mrtvaški ženin,« pri kateri sem igral prve gosli. Pri koncertu je bil navzoč sam kralj, Nj. Vel. Aleksander I. Med odmorom je bilo 6 gojencev Glasbene matice poklicanih pred Nj. Vel., med njimi sem bil tudi jaz. Tisti trenutek, ko sem smel spregovoriti z ljubljanim, ponosnim vladarjem Jugoslavije, mi bo ostal vse življenje v najlepšem spominu!

Želeč Vam vesele velikonočne praznike, Vas pozdravlja Vaš vdani kotičkar

Rajko Sikošek,

dijak II. r. kr. realne gimnazije v Mariboru.

Odgovor:

Dragi Rajko!

Vidiš, kako imenitno je bilo nagrajeno Tvoje vestno petletno obiskovanje glasbene šole: mladi slovenski muzikant je stal pred našim velikim, junskim kraljem in z najvišjega mesta prejel pohvalo za sodelovanje pri imenitnem koncertu.

K takemu uspehu Ti od srca čestita
Gospod Doropoljski.

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Že dolgo si želim, da bi me sprejeli med svoje kotičkarje. Zelo rad čitam »Zvonček« in sem na njega naročen že drugo leto. Ugajajo mi njegove lepe povestice in zvite uganke.

Obiskujem tretji razred osnovne šole v Toplicah in imam dobrega gospoda učitelja, ki nas ima zelo rad.

Iskreno Vas pozdravlja

Hinko Potočnik, Toplice pri Zagorju.

Odgovor:

Dragi Hinko!

Želja se Ti je danes izpolnila. Prihodnjič mi pa piši kaj več, saj se pri Vas v Toplicah godi mnogo zanimivega! Veš, moji kotičkarji bi iz vsakega pisma radi kaj novega izvedeli.

Zdravo! Gospod Doropoljski.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Radovedno bom poslej vsak pot pokušala v Vaš kotiček. Upam, da se bo pri smehljalo moje pisemce prav kmalu v lepem »Zvončku«. Zelo rada čitam zanimive povesti iz Vašega lista.

Stanujem na Bledu. Večkrat se izprehajam ob jezeru. Mi se ponašamo tudi s »Suvoborom«, to je s kraljevim dvorcem. Sprejmite lepe pozdrave od

M. Ibovnikove.

Veselo Vas pozdravljata tudi moji souchenki P. Pernuševa in I. Lesarjeva.

Odgovor:

Troperesni blejski deteljici se prav iskreno zahvaljujem za prijazne pozdrave!

Gospod Doropoljski.

Iz mladih peres . . .

(Prispevki „Zvončkarjev“.)

Zgodba iz sibirskih šum.

To zgodbo sem posnel po pripovedovanju nekega drvarja, ki mi je pravil:

»Bil sem kot drvar v sibirskih gozdovih, kjer smo podirali hraste za izdelovanje dog. Imeli smo veliko kočo, kjer nas je spalo včasih tudi petdeset. Kuhal nam je izkušen drvar, ki se je nekoč pritožil, da mu je že dva večera zmanjkalo precej sira. Sklenili smo, da naslednji večer počakamo tatu. Šli smo ležat. Vsak je vzel s seboj na ležišče sekuro, kuhar se je pa postavil s težkim lesenim batom za vrata, ki so bila le priprta in so se odpirala na znoter. Kmalu se vrata odpro in v kočo prikoraka kosmati stric medved. Mi ležimo mirno kakor bi spali. Medved se vzpne na polico, kjer je bil spravljen sir. Nekajkrat ugrizne, potem pa hoče mirno oditi. Ko se baš napravlja skozi vrata, ga kuhar neusmiljeno udari po glavi. Zver se, grozno tuleč, počasi oddaljuje od naše kočice. Vsi smo bili seveda takoj pokoncu, ker smo se bali, da se medved ne bi maščeval. Drugo jutro smo šli gledat, kaj je napravila ljuta zver ponoči. Pot, koder je hodila, je bila krvava. Po dolgem iskanju smo jo izsledili med skalovjem. Bila je vsa razmrcvarjena, tako da jo je bilo groza pogledati. Menda si je od bolečin kar sama razpraskala kožuh in kožo...«

Žagar Vinko, Boh. Bistrica.

O domovina, kak' te ljubim jaz!

Škrjanček dviga v jasne se višave,
ponosno se pod njim raztezajo dobrave,
med njimi tu pa tam se beli vas,
o domovina, kak' te ljubim jaz!

Solnce prijazno le v domovini mi sveti,
sreča doma me le more ogreti.
Kot mater, ki s srcem ljubečim skrbi za
tako domovina, te ljubim jaz! nas,

Štefica Jugova, Laško.

Pravljica o vinski trti.

V borni hišici je živel oče s sedmimi sinovi. Imeli so poleg hišice tudi nekoliko polja. Največ pridelka pa je bilo od vinske trte, ki je rodila vsak dan vedro vina. To trto pa je nekoč ukradel nepoznan tat. Očetu je bilo zaradi tega hudo in je tarnal.

Nekega dne vzame najstarejši brat nekoliko jedil in gre iskat rodovitno trto. Od dolgega pota se je utrudil, sedel in je del. Pa pride k njemu lisica in ga milo poprosi za nekoliko živeža, toda on je bil trdosrčen in ji ni hotel nič dati. Po kratkem počivanju gre dalje iskat trto. Ves trud je bil zaman. Vrne se ves potrt in lačen k svojemu očetu.

Opogumil pa se je drugi brat in šel iskat rodovitno trto. Imel ni nič drugače

sreče kot prvi. Tudi k njemu je prišla lisica, pa ji ni hotel nič dati. In kakor prvi se je vrnil k očetu domov. Isto srečo so uživali tudi drugi bratje do najmlajšega. Ni hče ni prinesel trte, vsakdo pa se je vrnil lačen in ves truden.

Očetu je bilo tako hudo, da bi kmalu obupal. Svoje sreče pa še ni poizkusil najmlajši brat. Bil je najpridnejši in najmodrejši, čeprav je bil še deček. Tolažil je očeta: »Oče, jaz grem iskat trto.« Oče mu je branil, ker se je bal zanj, posebno zato, ker je bil še neizkušen, slaboten in ga je imel oče najrajši. Bal se je, da bi se mu v neznanih krajih ne zgodila kaka nesreča. Sin ga je prosil in ga nazadnje vendar le preprosil, da mu je dovolil.

Vzel je nekaj živeža in odšel. Hodil je ves dan. Ker se je mračilo in je bil utrujen, je hotel v gozdu prenočiti. Sedel je in je del. Prišla pa je lisica, ki ga je prosila za živež. Dal ga ji je. Nato ga lisica vpraša, kam da gre. Deček pa ji odgovori: »Jaz grem iskat trto, da bo minulo žalovanje v naši družini in bo zopet sreča pri vinski trti.« Tedaj gresta oba naprej. Pod vodstvom teme sta varno hodila po gozdu in prišla na velik travnik, kjer je stala čudna vas in poleg nje na holmcu grad. Ko pride skozi prva vrata, vidita vse polno plugov. Med drugimi in tretjimi vrati so bile same motike; med tretjimi in četrtnimi vrati je bilo polno srpov; za četrtnimi vrati je bilo mnogo voz, na katerih je bilo snopov; je, za naslednjimi vrati so bile kašče in žito, in za šestimi vrati so bili hlebi in pogače. Ko pa prideta skozi sedma vrata, vidita v prsti zakopano vinsko trto. Lisica je šla k vratom in tam strazila. Deček pa je izkopal trto, jo zadel na ramo in odšla sta po isti poti v gozd, po kateri sta prišla. Na robu gozda se je jelo svitati. Poslovala sta se, fant se je lepo zahvalil lisici in šel vesel domov k svojemu očetu.

Oče in bratje so ga nestrpnno pričakovali, ko so ga videli prihajati z vinsko trto.

Tedaj so zopet veseli in zadovoljni bogateli od vinske trte in živeli še mnogo srečnih let.

Anton Kolman, Bled.

O dveh čarovnicah.

Nekdaj sta živeli dve čarovnici. Nekega dne sta preskušali, katera zna bolje čarati. Prva udari drugo s čarobno palico po glavi, da se izpremeni v oslička. Nato jo udari še enkrat in zopet je bila stara čarovnica. Komaj je ta bila izpremenjena, udari drugo čarovnico s tako silo po glavi, da jo je pošteno ranila. Iz krvi, ki je curljala na zemljo, pa so zrastle močni levi in raztrgali obe zviti in grdi čarovnici.

Torkar Joško, Gorjuše.

Velik potres je bil v začetku marca v Južni Srbiji. Potres, ki je zahteval raznežroma mnogo žrtev in napravil ogromno škodo (porušil je okrog 6000 hiš) je bil najjačji na črti krajev Valandovo-Pirova-Karadjordjevo-Mirovče. Nj. Vel. kralj je prispel v spremstvu ministrskega predsednika generala Živkovića na kraj nesreče in je sam med siromašno ljudstvo razdelil 120.000 dinarjev za prvo pomoč.

10. marca je poteklo 10 let, odkar je umrl prvi starosta jugoslovanskega Sokolstva, zdravstveni šef in ustanovitelj Oražnovega akademskega doma v Ljubljani, brat dr. Ivan Oražen.

Najstarejši slovenski skladatelj p. Hugolin Sattner je praznoval pretekli mesec 80 letnico rojstva. Ob tej priliki so se vršili v vseh večjih mestih Dravske b. novine koncerti njegovih skladb.

Na Donavi v bližini Beograda štiti trčila v megli parnika »Zagreb« in »Franchet d'Esperay« Pri nesreči je našlo smrt precej ljudi.

Naša država bo v najkrajšem času tiškala nove bankovce po 50, 500 in 5000 dinarjev.

Po nekaterih krajih Srbije je poknila zemljo ob zadnjih snežnih viharjih tenka plast rdečerumenega snega. Ta čudni pojav si razlagajo na ta način, da se je moral stvoriti nekje v afriških puščavah ogromen oblak prahu, ki ga je veter zanesel v naše kraje.

V Ljubljani bodo zgradili to pomlad veliko šolsko polikliniko.

Dne 1. aprila so pričeli po vsej naši državi z ljudskim štetjem. Popisujejo prebivalstvo, kmetijska gospodarstva in živino.

V Beogradu se je sredi meseca marca pojavilo nekaj doslej še neznanega. Dež, ki je padal na mesto, je bil ves blaten in umazan.

Dne 2. aprila med 20. in 22. uro smo imeli priliko opazovati popoln lunin mrk. Luna mrkne, kakor vemo, če stoji zemlja med solncem in luno, tako da zakrije zemeljska senca vso lunino ploskev.

Italijanska država bo v kratkem izdala v proslavo 700letnice smrti sv. Antona Padovanskega spominske znamke, ki bodo veljavne tudi za pisma, namenjena v inozemstvo.

Po poročilih zadnjega ljudskega štetja šteje Indija danes 351 milijonov prebivalcev.

Največji nemški izrakoplov »Zeppelin III.« se je napolnil na potovanje v Egipt. Letel je tudi preko naše države.

Znani filmski komik Charlie Chaplin (izg.: Čerli Čeplin) je prispel iz Amerike v Evropo, v svojo domovino Angleško, odkoder je odpotoval v vsa večja evropska mesta, kjer so ga sprejemali povesod z velikim navdušenjem.

Najbolj severno mesto na svetu je Hamerfest, ležeče na otoku Kvalo, severnozahodno od Norveške s približno 3000 prebivalci, ki se pečajo samo z ribarstvom. To mesto je zanimivo zaradi tega, ker so ondi noči in dnevi vse drugačni kot pri nas. Solnce sije neprestano po 24 ur na dan, in sicer od 13. maja do 19. julija; nato postajajo dnevi krajši do 18. novembra. Od tega dne najprej do 13. januarja pa je neprestana noč nad mestom.

V Budimpešti bodo zasadili največji vrt vrtnic. Vrt bo stal na prostoru nekega opuščene pokopališča. Ze zdaj gojijo za ta vrt 800 redkih vrst vrtnic, ko ga bodo, pa odprli, bo imel najmanj 30.000 žlahtnih rož.